

PŘIJMĚTE POZVÁNÍ NA JINOU KÁVU, ŠÁLEK MNOHA CHUTÍ A VŮNÍ

V červnu se sešla výběrová komise Nadace VINCI a souhrnnou částkou 416 840 Kč podpořila vybrané projekty organizací, které ji požádaly o podporu. Patronky a patroni z řad zaměstnanců společností Skupiny VINCI si vzali pod patronát Charitu Kojetín, Institut pro památky a kulturu, Jako doma – Homelike, Společnost E, Středisko křesťanské pomoci, Život bez bariér a Lomikámen.

Organizaci Lomikámen byl poskytnut finanční příspěvek na pořízení automobilu. Ten bude sloužit především pro potřeby terénních pracovníků sociální služby a budou jím dopravováni klienti, pro které je běžné cestování nemožné z důvodu financí nebo vzhledem k jejich duševnímu onemocnění. Někteří bydlí

v odlehlých částech okresu a je velmi obtížné se za nimi dopravit veřejnou dopravou. Pro některé klienty je zároveň cestování veřejnou dopravou obtížné až nemožné v důsledku duševního onemocnění. Jedna z klientek se sociální fobií si například takovýto způsob cestování nedokáže představit a vlastní automobil nemá. S klienty je potřeba cestovat v rámci doprovodů jak na rozličné úřady či k lékařům, tak v rámci hledání zaměstnání, např. na pracovní pohovory či první pracovní dny, ve kterých Lomikámen poskytuje některým klientům pomoc a podporu. V neposlední řadě bude automobil sloužit k zajištění chodu sociálně terapeutické dílny i pro osvětové a destigmatizační aktivity organizace.

JANA ROHLENY, ŘEDITELÉ ORGANIZACE LOMIKÁMEN, JSME SE ZEPTALI:

Lomikámen. Proč zrovna tento název?

Jméno organizace je odvozeno od názvu houževnaté rostliny, která se ve velké míře vyskytuje v našem regionu, zejména v okolí Berounky. Jedná se o Lomikámen vždyživý. Již z názvu je patrné, že je schopen vzdorovat drsným podmínkám skal, vystaven slunci i mrazu. Podobně i občanské iniciativy vyrůstají za tvrdých podmínek a ze

skromných prostředků, aby se však nežídka staly významným článkem při rozvíjení společnosti, kde hlavním smyslem života není hromadění zisku nebo moci, nýbrž kde jsou důležitými hodnotami solidarita, ohleduplnost a jedinečnost každého člověka.

Jaké je zaměření Vaší organizace?

Hlavní činností organizace je poskytování sociálních služeb. Věnujeme se však také vzdělávání a destigmatizaci v oblasti duševního zdraví. Kromě toho provozujeme kavárnu a pořádáme rozličné kulturní akce. Snažíme se, aby se tyto aktivity vzájemně doplňovaly a posilovaly akce. Snažíme se, aby se tyto aktivity vzájemně doplňovaly a posilovaly.

Kdo tvoří Vaši cílovou skupinu uživatelů? S kolika klienty aktuálně spolupracujete?

Naší cílovou skupinou jsou dospělí lidé s duševním onemocněním. Naše služby tak využívají například lidé s depresemi, úzkostmi, psychózou či s poruchou osobnosti. Aktuálně spolupracujeme s 50 klienty.

Jaké služby klientům nabízíte?

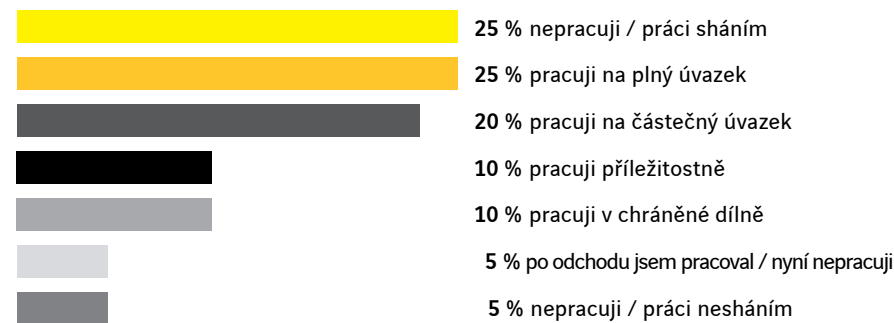
Poskytujeme dvě sociální služby – sociální rehabilitaci *Re-start* a sociálně terapeutickou dílnu *Jiná káva*. V rámci těchto služeb klientům nabízíme například možnost udržet, obnovit či získat sociální a pracovní dovednosti, podporu při jednání s úřady, při hledání a udržení zaměstnání, sociální poradenství, trénink kognitivních funkcí, protikrizové plánování, kurz komunikačních dovedností, volnočasový klub keramiky, tréninková pracovní místa v *Jiné kávě* atd.

Daří se lidem, kteří u Vás projdou rehabilitací, zařadit do běžného života, získat práci?

Některým ano, některým ne. Je to velmi individuální a záleží na mnoha okolnostech. Některým klientům se podařilo získat práci na otevřeném trhu, jiným „jen“ v chráněné dílně, jiní si u nás ověřili, že aktuálně jim nemoc

neumožňuje vykonávat pravidelnější pracovní činnost. Někdo je u nás schopen rozvinout maximálně svůj potenciál, u někoho je úspěchem udržování dosažených schopností. Obojí má smysl.

Co se týká pouze oblasti pracovního uplatnění, pak z jednoho našeho malého šetření vyplynuly následující údaje.

Provozujete restauraci *Jiná káva*. Pozvete nás do ní?

Jiná káva je kavárna s vegetariánskou kuchyní. Vaříme denní menu, pečeme vlastní dorty, vyrábíme osvěžující limonády, připravujeme kvalitní kávu, čepujeme dobré pivo, ... *Jiná káva* je však nejen šálkem mnoha chutí a vůní, ale také prostorem barev, tónů, poznávání a učení se. Kromě poctivého jídla a pití je *Jiná káva* malou galerií, ve které se každý měsíc střídají výstavy obrazů či fotografií. Je místem pravidelných koncertů hudby různých žánrů i filmových festivalů. Je tréninkovým pracovištěm pro lidi, kteří si potřebují obnovit či prohloubit sociální a pracovní dovednosti. K pohodě v zimě přispívají krbová kamna, v létě pak například stín staré lípy. *Jiná káva* je sice sociální službou, ale rozhodně nespoleháme na to, že k nám zákazníci budou chodit kvůli charitě. Naopak, je pro nás výzvou dělat gastronomii co nejprofesionálněji. Kmenoví zaměstnanci i klienti se pravidelně účastní gastronomických školení a opakovaně necháváme posuzovat naše služby profesionálními auditory v oblasti gastronomie. Chceme být dobrými hostiteli. Přijďte posoudit, zda se nám to daří.

25 % nepracuji / práci sháním

25 % pracuji na plný úvazek

20 % pracuji na částečný úvazek

10 % pracuji příležitostně

10 % pracuji v chráněné dílně

5 % po odchodu jsem pracoval / nyní nepracuji

5 % nepracuji / práci nesháním

JAROSLAV KRÝSL

bezpečnostní technik ve společnosti PRŮMSTAV „... chtěl jsem poznat něco nového, proto jsem se rozhodl stát se patronem organizace *Lomikámen*. Ale hlavně, pokud má člověk jen trochu času, tak mi přijde zcela normální pomáhat lidem, kteří o pomoc nejen požádají. Setkání s Janem Rohlenou v provozně *Jiná káva* u kávy bylo velmi příjemné. Prohlédli jsme si provozovnu, představil mi *Lomikámen*, který poskytuje sociální služby pro lidi s duševním onemocněním. A jestli se chystám podpořit *Lomikámen* nad rámec uzavřené smlouvy o daru? Určitě ano, při případné rekonstrukci přilehlé budovy.“

CO VÍME O DUŠEVNÍCH NEMOCECH?

Pojmem **osobnost** nazýváme v psychiatrii poměrně stálý souhrn vlastností (myšlení, chápání, cítění, prožívání), které se utvářejí během individuálního vývoje jedince. Z toho pak vyplývá relativně stabilní a v čase trvalý soubor charakteristického chování a emočních rysů. **Poruchou osobnosti** rozumíme takovou variantu těchto vlastností, která jde za hranici rozsahu nacházejícího se u většiny lidí a kterou je možné považovat za extrémní. Poruchy osobnosti bývají charakterizovány relativní stabilitou v čase (to znamená, že se osobnostní rysy příliš nemění, měnit se mohou jen klinické projevy), neflexibilní povahou a v neposlední řadě zhoršenou schopností adaptace a tedy i fungování ve vztazích.

Jaká je **příčina vzniku onemocnění**? Určitý základ pro formování osobnosti je nám dán biologicky, její další formování a vývoj pak odvisí od vztahů. **Vztahy** se utváří od raného dětství, kdy si jedinec buduje základní důvěru v okolní svět. Pokud se jí z nějakého důvodu nepodaří získat (například odmítání, emoční nestálost blízké osoby, kritičnost, výbušnost, napjatá situace mezi rodiči), použije formující se ego proti nejistotě a z ní vyplývající úzkosti obranné mechanismy, které v určitých etapách mohou pomoci jedinci přežít, později mu ale mohou komplikovat sociální fungování a kvalitu života vůbec.

Deprese je v současné době podle Světové zdravotnické organizace na **čtvrtém místě v žebříčku nejčastějších příčin nemocnosti**, do roku 2020 se podle odhadů posune na místo první. Riziko vzniku onemocnění, tedy celoživotní prevalence, je v Evropě 8,5 % z celkové populace. Nápadné jsou rozdíly ve výskytu mezi muži a ženami - u žen je to 10 %, u mužů okolo 6,5 %, obvykle se udává poměr ve výskytu 2:1 v neprospěch žen. Poprvé se deprese **nejčastěji vyskytuje ve zralé dospělosti** - mezi 25.-35. rokem. ■

NEZAPOMEŇ, SÁM NEJSI NIC

Pravdu mají vítězové. Tento slogan se rád bere do úst, ale jak je to v týmové hře? Je náhradník družstva, které vyhrálo Ligu mistrů, rovněž vítězem? A je hvězda týmu nebo nejlepší střelec či smečar ve volejbalu skutečným architektem vítězství? Vyhrávat chce každý. Proto se hledají vítězné typy hráčů.

Dostat se na vrchol a udržet se na něm, patří mezi nejlepší, znamená neustále se rozhodovat. Nejtěžší jsou personální rozhodnutí. A vybírat hráče do týmu, to je dnes speciální obor. Jak to tak v životě chodí, občas se k vám při výběru štěstí přikloní a osud vám správně vede ruku. A jindy vás svatě přesvědčení vede do pekel. Špičkoví hráči hře rozumějí, svou hru milují, jinými slovy milují MY nejméně tolik jako JÁ. A to je základ týmového snu. Velcí hráči velmi dobře znají „týmový herní orgasmus“. Odvěká polarita sobeckého genu a týmového snu se ukazuje v týmových hrách. Před tímto konfliktem stojí oba soupeři. Ti, kteří lépe sladí sobecké geny s týmovým snem, mají větší šanci na úspěch. Neexistuje zaručený recept na řešení,

a je to tak správně, jinak by byl sport a vlastně celý život nudný. To, co platí teď a tady, nemusí platit zítra a jinde. Ve vrcholovém kolektivním sportu se lidé, včetně sobců, sdružují jedině na základě společné práce, společného díla a společné cesty za úspěchem. Teprve následně jsou objevovány vyšší city, přátelství, prostá lidská náklonost, chápání světa druhých. Ale to už jsou hráči většinou ve zralém věku, kdy zpravidla získávají největší světové vavříny. Není to tak, že dobrá parta je základem dobré hry, ale přesně naopak. Začíná to souladem v práci a společným překonáváním těžkostí, dobrou hrou a dobrými výsledky, které posléze vytvoří pocit dobré party. Tím se pocit přátelství umocní a podtrhne.

Zdeněk Haník, předseda Českého volejbalového svazu, bývalý reprezentant (150 startů), kouč národního týmu (4. místo na ME v roce 2001) a zakladatel Unie profesionálních trenérů při Českém olympijském výboru nám zodpověděl následující otázky:

Jak vytvořit správnou chemie týmu? Lze ji namíchat?

Kdyby někdo znal odpověď, tak by vydělával obrovské peníze. Nicméně ve sportu to znamená především srozumitelnou strategii, vymezení rolí a kompetencí, společný cíl, tzn.

i společnou emoci. Jinak řečeno naplnění osobních cílů jednotlivců.

Jaké jsou typy lidí a co je jejich hybnou silou?

Pokud je myšleno typy lidí z hlediska pohledu týmu, pak jsou to paradoxně ti, kteří si věří a mají silně vyvinuté ego. Jedině takoví dokážou „pohnout dějinami“ a vytvořit velký týmový produkt. Jedině ten, kdo je vnitřně silný si dokáže přiznat, že jak zpívá Radůza: „Nezapomeň, sám nejsi nic...“.

Co je motivace a jaké jsou potřeby člověka?

To jsou v podstatě synonyma. Motivace vychází zevnitř, nikoliv zvenčí. A zevnitř znamená, že hybatelem motivace jsou potřeby. Ty nezřídka vyplývají z nedostatku atd. Kdo, chce pracovat s lidmi, musí znát jejich osobní potřeby, případně v nich potřeby vyvolat ...

Kdy dochází k potencionálnímu konfliktu ega s celkem? Jak s tím pracovat?

Ke konfliktu dochází, když se zájmy ega v týmové práci nenaplní. V tomto případě je košile bližší než kabát. Individualita musí mít šanci se v týmovém pojetí prosadit, jinak je nasnadě problém.

Jaké jsou klíčové vlastnosti pro týmovou spolupráci a jak je podporovat?

Možná to bude znít nelogicky, ale klíčovou vlastností je ctižádost.

Co je to vůdcovství? Člověk se s ním rodí nebo se získává v průběhu života?

Vůdci jsou zpravidla silné osobnosti, které se projevují například ve schopnosti sebe-motivace a motivace druhých. Vůdcovství se projevuje v kritických situacích. Je to mimo jiné schopnost dát sama sebe vřanc a vyprovokovat odvahu či odhodlání u ostatních. ■